

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Julian
Nazwisko: Prażuch
Miejsce urodzenia: Nieciecza
Data urodzenia: 14-12-1907
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Katarzyna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Materiały śledztwa i rozpracowania przez PUBP w Tarnowie oraz WUBP w Krakowie w sprawie dot. Julian Prażuch i inni. Na skutek działań operacyjnych WUBP w Krakowie i PUBP w Tarnowie skierowanych przeciwko miejscowym strukturom Zrzeszenia WiN (Wolność i Niezawisłość) oraz z Pogotowiem Akcji Specjalnej (PAS) Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) i zeznań wcześniej zatrzymanych przez UB członków tych organizacji Julian Prażuch ps. "Świt" został zatrzymany 08.08.1946, a następnie aresztowany decyzją WPR w Krakowie. Akt oskarżenia sporządzony przez funkcjonariusza WUBP w Krakowie 13.09.1946 skierowano do WSR w Krakowie. Po realizacji procesowej sprawy akta śledcze pod sygn. 1962/I złożono 23.11.1948 w archiwum WUBP w Krakowie pod. sygn. 1962/I. W 1968 roku akta 1962/I połączono z aktami operacyjno-śledczymi PUBP w Tarnowie o sygn. 9776/I pod wspólną sygn. 520/III.	Akta o sygn. IPN Kr 07/422 t. 1-8 (520/III-gr.), mikrofilm IPN Kr 096/424/J (520/III-gr.)	

<p>Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Julianowi Prażuchowi i innym. Zatrzymany przez UB w Tarnowie 08.08.1946. Areszt tymczasowy od 19.08.1946 postanowieniem prokuratora WPR w Krakowie Oskara Karlinera (właśc. Szyja Karliner) z 15.08.1946. W akcie oskarżenia z 13.09.1946 sporządzonym przez funkcjonariusza WUBP w Krakowie oskarżony z art. 16 par. 1 i w zw. z art. 14 par. 1 i 2 Dekretu z 13.06.1946 o działalność w WiN, w tym pełnienie funkcji kierownika propagandy tarnowskiego Inspektoratu WiN (BW WiN) oraz przekazywanie meldunków i dokumentów do kierownictwa OP WiN, w tym do kierującego BW WiN Edwarda Bzymek-Strzałkowskiego ps. "Swoboda". Akt oskarżenia przekazano 20.09.1946 do WSR w Krakowie. Na sesji wyjazdowej w Tarnowie w dniach 23-27.09.1946 w procesie członków BW WiN i PAS NZW wyrokiem WSR z 27.09.1946 skazany z art. 14 par. 2 dekretu z 13.06.1946 na dożywotnie więzienie. Postanowieniem WPR w Krakowie z 18.03.1947 WPR na zasadzie ustawy o amnestii z 22.02.1947 wyrok dożywotniego więzienia zmniejszono do 15 lat. Zwolniony warunkowo 15.05.1954 z więzienia w Potulicach decyzją WSR w Krakowie z 29.04.1954.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 110/450 t. 1-6 (Sr 597/46).</p>
<p>Materiały operacyjne z lat 1946-48 oraz dokumentacja Sprawy Obiektowej krypt. "Wino" założonej przez Wydział III WUBP w Krakowie w 1948 roku w celu rozpracowania struktur terenowych WiN w woj. krakowskim. W tomie 9 i 14 sprawy rozpracowanie tarnowskich struktur WiN. Doniesienia agentury, meldunki jednostek UB, dokumentacja administracyjna ze sprawy "Wino". Julian Prażuch ps. "Świt" figuruje w materiałach jako szef propagandy BW WiN na powiat Tarnów, zatrzymany przez UB podczas realizacji sprawy PAS NZW i Inspektoratu WiN Tarnów w sierpniu 1946, a następnie sądzony przez WSR w Krakowie w pokazowym procesie członków tych organizacji.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 075/27 t. 1-20 (42/OB).</p>
<p>Przechodzi w śledztwie i rozpracowaniu prowadzonych od stycznia 1950 do 1952 przez PUBP w Tarnowie na swoich podwładnych, b. żołnierzy placówki "Tekla" AK w Tarnowie, którzy początkowo w ramach ROAK, a następnie WiN stworzyli oddział dywersyjny, określany jako grupa samoobrony WiN w Tarnowie.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/2553 t. 1-3 (2664/III).</p>
<p>Księga Główna Więźniów CW w Rawiczu za lata 1945-1948 i rok 1951. Osadzony w CW w Rawiczu 16.03.1947 po transporcie z więzienia w Krakowie. W Rawiczu przebywał do 03.12.1953, kiedy to został przewieziony do więzienia we Wronkach.</p>	<p>Księga Główna CW w Rawiczu o sygn. IPN Po 3/35, 3/38.</p>
<p>Księga Główna Więźniów CW we Wronkach za lata 1952-1955. Osadzony we Wronkach po transporcie z CW w Rawiczu 05.12.1953. Następnie 27.04.1954 przewieziony do więzienia w Potulicach, skąd został warunkowo zwolniony w maju 1954 decyzją WSR w Krakowie o zastosowaniu ustawy o amnestii.</p>	<p>Księga Główna Więźniów CW we Wronkach o sygn. IPN Po 3/64.</p>

Materiały operacyjne z lat 1946-1956 PUBP w Tarnowie wraz z dokumentacją rozpracowania prowadzonego przez PUdsBP/SB KPMO w Tarnowie od 1956 roku na Juliana Prażucha. Po zwolnieniu z więzienia w 1954 roku wytypowany przez UB w Tarnowie na werbunek. Opracowywany w charakterze kTW w latach 1955-1957. SB KPMO w Tarnowie po odbyciu w 1957 roku rozmowy werbunkowej z dalszego opracowania zrezygnowała z powodu niechęci J. Prażucha do współpracy z SB. Nadal kontynuowano rozpracowanie jego osoby w ramach sprawy ewidencyjno-obszewacyjnej nr 2250/F/56 założonej 02.03.1956 przez PUdsBP w Tarnowie. W rozpracowaniu użyto licznej agentury głównie ze środowiska kombatantów WiN i AK, jak TW: "Malarz", "Wesoły", "Dzisiejszy", "Jasne", "Przygodzki", "Krystyna" oraz zastosowano kontrolę korespondencji. Sprawę 2250/F zakończono i materiały zarchiwizowano 07.05.1960 pod sygn. 3895/R. Ponownie poddany rozpracowaniu przez SB KPMO w Krakowie od 25.03.1962 w ramach Sprawy Operacyjnej Obserwacji nr 821/B, którą przerejestrowano 10.10.1962 do nr 1748. Rozpracowanie zakończono i materiały złożono w Archiwum Wydziału "C" KWMO w Krakowie pod sygn. 5252/R. W 1968 roku połączono z materiałami śledczymi pod sygn. 520/III.

Akta o sygn. IPN Kr 07/422 t. 5 (520/III).

Sprawa Obiektowa prowadzona przez Dep. III MSW w celu kontroli operacyjnej ZBOWiD prowadzona w latach 1959-1973. W ramach tej sprawy SB rozpracowywało struktury tej organizacji, w celu kontroli osób wywodzących się z innych niż komunistyczne środowisk kombatanckich oraz ukierunkowania akcji weryfikacyjnej w ZBOWiD w latach 1960-1963 na jak największe ograniczenie wpływów i działalności kombatantów wywodzących się z AK, BCH i WiN. W ramach działań operacyjnych prowadzono dezintegrację środowiska, werbunki agentury, odsuwanie od organizacji osób działających w WiN i innych organizacjach podziemia antykomunistycznego. Julian Prażuch był rozpracowywany w ramach tej sprawy jako b. członek struktur kierowniczych AK i WiN, który na krótko po 1957 roku miał udział w powstawaniu struktur ZBOWiD na terenie Tarnowa, gdzie w początkowym okresie po roku 1957 dominującą pozycję, wobec niewielkiej ilości kombatantów wywodzących się ze środowisk komunistycznych zdobyli b. żołnierze AK.

Mikrofilm o sygn. IPN BU 01355/170 (975/IV).

Charakterystyka nr 200 sporządzona w latach 1985-1986 w Wydziale "C" WUSW w Krakowie dot. organizacji "Wolność i Niezawisłość" (WiN) Okręg Krakowski, działającej na terenie województwa krakowskiego w okresie od września 1945 do października 1947. Do zbiorczego opracowania dołączono kwestionariusze osobowe członków organizacji, prasę konspiracyjną WiN, dokumenty programowe i informacje o działalności WiN. Julian Prażuch ps. "Świt", kapitan AK, był podczas okupacji niemieckiej dowódcą placówki krypt. "Tekla" AK w Tarnowie. Od 1945 roku pozostał w konspiracji, w kontakcie z kierownictwem OP WiN. W roku 1946 szef propagandy BW WiN w Tarnowie. Zatrzymany przez UB we wrześniu 1946 podczas realizacji przez UB rozbicia tarnowskich struktur WiN i oddziału PAS NZW Tadeusza Gajdy ps. "Tarzan".

Akta o sygn. IPN Kr 074/199 t. 1-8 (200/X).